

Kaapon Kaiku

II/2011

17. vuosikerta

RIKANTILAN KOULUN
KYLÄYHDISTYS ry



SISÄLLYS

Puheenjohtajan palsta	3
Rikantilan koulu 100 vuotta.....	4
Kuusen ikä	7
Paikannimiä.....	8
Kun kansa paniikkiin meni	9
Qatarin MM-kisat.....	14
Ruusujen talvehtiminen.....	15
Miälipire.....	17
Ruohola	19
Lompolossa tuulee.....	20

Julkaisija:	Rikantilan koulun kyläyhdistys yhteistyössä Eurajoen kunnan Kulttuuritoimen kanssa www.rikantila.fi	
Painos:	n. 155 kpl	
Ilmestymisajankohdat:	I Maaliskuu II Kesäkuu III Syyskuu IV Joulukuu	Tilaushinta kotimaahan: 7 euroa/vuosikerta

TOIMITUS

RIKANTILA:

Tauno Perkiö
Nurkintanhuva 26
27150 LAPIJOKI
puh: 8682602
matkapuh: 044 7103311
sähköp: tauno.perkio@samk.fi

SAARI:

Vesa Aro-Heinilä
Saarentie 217
27150 LAPIJOKI
puh: 8682490
sähköp: avaa@pp.nic.fi

LUTTA:

Miikka Paassilta (päätoimittaja)
Mauno Paassilta (lehden tilaukset)
Rikantilantie 25
27100 EURAJOKI
puh: 8682647
sähköp: manu47@dnainternet.net

RITAVUORI:

Ari Toivonen
Ritavuorentie 99
27150 LAPIJOKI
puh: 8682841
sähköp: Ari.Toivonen@oras.com

RIKANTILAN KOULUN KYLÄYHDISTYKSEN JOHTOKUNTA V. 2011

PUHEENJOHTAJA

Tarkki Ilpo 050-3034827 Kinnontie 30 27150 Eurajoki

JÄSENET

Tarkki Hannu 050-3449625 Kinnontie 31 27150 Eurajoki

Jasu Hannele 050-4079608 Lutta 27100 Eurajoki

Gilojev Heidi 040-7043458 Lapintie 431A 27100 Eurajoki

Väisänen Eila 045-1327004 Rikantilantie 418 27150 Eurajoki

Luotonen Ossi 044-5691708 Saarentie 162 27150 Eurajoki

Korkeakoski Jenni 050-3445166 Rikantilantie 342 27150 Eurajoki

KOULU

Koulu (02) 8682611 Rikantilantie 194 27150 Eurajoki

Kares Minna-Mari 044-3124611

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Tervehdys alkukesän helteestä! Ensimmäiseksi haluan lausua vielä parhaat onnittelet satavuotiaalle koululle ja kiitokset sen henkilökunnalle hyvin järjestetyistä juhlista. Ohjelma oli hienosti laadittu, tekniikka toimi hyvin ja entisiä oppilaita oli mahtavasti paikalla (n. 220 ilmoittautujaa). Ilmat suosivat, ja kaikilla oli niin mukavaa. Koulu on koko kyläyhdistyksen toiminnan ajan ollut se kokoava voima, joka yhdistää eri kylien asukkaat toimintaan: *Koulu on kyläyhdistyksen Helmi*. Yhdistys pyrkii pitämään helmestään hyvää huolta ja turvaamaan sen toimintaedellytykset pitkälle tulevaisuuteen.

Yhdistysasiaa. Kiitos tienvarsien siivoojille hyvästä työstä; saunailtaa vietämme 1.8. klo 18.00 uudistetulla Lahdenperän virkistysalueella. Ohjelmassa ehkä kylienvälisiä beach volley -otteluita. Katsotaan mitä saadaan aikaan.

Syksyllä koululaisten iltapäiväkerho jatkuu Kyllikin ohjauksessa. Nyt näyttää tulevan riittävä määrä kerholaisia heti syksystä alkaen.

Hyvää kesää kaikille Kaapon Kaiun lukijoille! Nauttikaa lämpimistä ilmoista, ja tavataan Lahdenperässä elokuussa.

— Ilpo Tarkki, pj. —

RIKANTILAN KOULU KIITTÄÄ KAIKKIA 100-VUOTISJUHLIIN JA JUHLIEN JÄRJESTÄMISEEN OSALLISTUNEITA!

Ilman kyläläisten ja entisten oppilaiden ja työntekijöiden aktiivista panosta olisi juhlamme ja historiikin valmistelu ollut mahdotonta. Juhlat sujuivat upeasti aurinkoisena lauantaina 21.5.2011. Juhlijoita paikan päällä oli noin 250. Kuvia juhlista julkaistaan koulun www-sivuilla <http://rikantila.eurajoki.fi>. Historiikkeja on saatavilla Eurajoen Säästöpankista sekä koululta (Minna-Marilta 044-3124611) 15 €n hintaan.

Hyvää kesää toivottaen,
Rikantilan koulun väki





RIKANTILAN KOULU 100 VUOTTA

Juhlat oppilaan näkökulmasta

Ensin valmistelimme juhlaa varten pitkän aikaa. Teimme koristeita, siirsimme pöydät, järjestelimme tuolit ja kokosimme lavan juhlaa edeltävällä viikolla. Sitten harjoittelimme juhlan esityksiä.

Juhla alkoi lauantaina 21.5. klo 13.30. Tarjolla oli täytekakkua, voilepäkakkua, kahvia ja mehua. Ensimmäiseksi saapui lippu. Sitten lauloimme Suvivirren.

Sen jälkeen oli tervehdyssanojen aika. Sen lausui rehtorimme *Minna-Mari Kares*.

Sitten oli tanhuesitys Martin Vappu ja Nuuskapolkka. Tanhuesityksessä oli mukana kolmas- ja neljäsluokkalaiset sekä yksi toisluokkalainen. Yhteislaulut

olivat vanhoja koululauluja: Kotini, Koulutie, Kotomaamme ja Satakunnan laulu. Teimme myös musiikkivideoita. Videoidut laulut olivat Kettu ja kanat, Timon laulu ja Kukkuva kello. Juhlan keskivaiheilla julkaistiin koulumme 100-vuotishistoriikki "Sata Vuotta Kaaponkalliolla". Kirjan julkaisupuheen piti *Juhani Kares*. Runoesityksen piti *Leila Peltomaa*. Runon oli kirjoittanut juhlaa varten *Elina Tähtivuori*. Juhlapuheen piti koulun entinen oppilas *Veikko Aro-Heinilä*. Juhla päättyi lipun poistumiseen. Juhlassa oli noin 250 vierasta.

Kirjoittaneet:

Tiia Tarkki 5. lk, *Emma Virtanen* 4. lk,
Maria Korkeakoski 3. lk





Koulun oppilaat seuraamassa juhlaa.



2.-4. luokan tanhuesitys. Tanhuamassa Roosa Tarkki (2. lk), Maria Korkeakoski (3. lk), Noora Tarkki (4. lk), Emma Virtanen (4. lk), Jere Peltomaa (4. lk), Janne Lehtimäki (4. lk), Juho Kuusisto (4. lk) ja Oskar Järvenpää (4. lk).

Kuvat: *Tarja Nurmio*



RIKANTILAN KOULUN LUOKKARETKI TAMPEREELLE (26.5.2011)

Lähtö oli kouluta klo 8.00, mutta koululla oli porukkaa kuulemma jo seitsemän aikoihin, sillä kaikki halusivat parhaat paikat. Itse tulin koululle suunnilleen 07.30. Pettymyksenä bussissa ei kuitenkaan ollut pöytäpaikkoja, joten kaikki halusivat siis takapenkille. Takapenkille siis pääsivät: Janne (4. lk), Santeri (5. lk), Niklas (6. lk), minä eli Kia (6. lk) ja Juho (6. lk). Ensin me menimme Vapriikin museoon. Paikka ei ollut vielä auki, jote odottelimme hetken. Museossa oli monta näyttelyä ja kävimme monissa niistä, esim. jääkiekko-museossa, joka taisi olla poikien suosikki. Me söimme myöskin siellä museossa, ja ruokana oli nakkeja

ja lohkoperunoita. Sitten menimme Muumi-museoon, jossa ei saanut kuvata. Siellä oli paljon kaikenlaista muumiaiheista nähtävää. Sitten menimme Hoplopiin. Siellä oli kaikenlaista liikunnallista aktiviteettia. Siellä oli myös neppiauto-kilpailu, ja niistä kahdesta kisasta selvisivät voittajiksi Santeri (5. lk) ja Janne (4. lk), jonka voitto oli hieman kyseenalainen. Sitten ajoimme Nokian kauppakeskukseen ja saimme ostaa kaikenlaista. Kotimatalla oli melko lailla tunnelma katossa. Luokkaretki oli kyllä kaikkien aikojen paras.

Kirjoittanut:

Kia Lehtimäki 6. lk



KUUSEN IKÄ

Rikantilan koulun 100-vuotisjuhlassa sai arvata pihalla kasvavan kuusen ikää. Tarkkaavainen katsoja saattoi huomata koulun seinillä tai luokkakuvavesityksen alussa kuvan vastavalmistuneesta koulusta, jolloin kuusi oli jo lähes koulun korkuinen. Kuusen iän arvauksia oli 77–302 vuoden väliltä.

Juhlan jälkeisenä maanantaina kuuseen tehtiin pieni poraus iän selvittämistä varten. Rungon keskellä olleen alkavan lahon vuoksi ikää ei pystytty määrittelemään aivan vuoden tarkasti, mutta joka tapauksessa kuusen ikä on 120–125 vuoden välillä.

Oikeaan ikähaarukkaan osui 12 henkilön arvaukset. Näiden kesken arvottiin kilpailun voittajaksi Mervi Männistö, joka sai palkinnoksi herkkukorin. Onnettarena toimi koulumme nuorin oppilas Daniel Korkeakoski. Onnittelut voittajalle!



PAIKANNIMIÄ

Muistan hämäästi lapsuudestani, kun kotipihallemme tuli mies ja nainen ilmeisesti tietä kysymään. Olin varmaan noin 7-vuotias. Tulijat olivat kovasti puheliaita ja kauhistelivat tekopitäjäni Lappi Tl:n kylännimiä: Kuolimaa ja Hauta. ”Kuoleeko täällä paljon ihmisiä?” kysyi naisihminen. Olen muistavinani, että portailla tupakoimassa istunut isäni vastasi jotakin siihen suuntaan, että kaikki paikkakunnalla asuvat kuolevat ennemmin tai myöhemmin, ja niin tapahtuu hänen tietääkseen muuallakin.

Voisin vielä sen verran puolustaa kotipitäjäni kylännimiä, että sana hauta on tarkoittanut (myös) syvää kohtaa joessa. Haudan kylän nimi on peräisin tästä, eikä mistään hautaamiseen liittyvästä. Ilmeisesti Lapinjoessa oleva suvantopaikka Hautjärvi liittyy asiaan, vaikkakaan en tiedä, onko se enää erityisen syvä kohta joessa. Mitä kylännimiin tulee, Alajärven kunnasta löytyy nimensä puolesta todella yliver-taisen pelottava kylä: Kuolema. Alajärveltä kotoisin oleva työtoverini tiesi hyvin Kuolemankylän. Siellä on järjestetty Kuolema-hölkä, ”joka on nimestään huolimatta iloinen hölkä-tapahtuma” (lainaus nettisivulta).

Vaihdetaan paikannimien etsinnän teemaa vähemmän synkkiin aiheisiin, vaikkapa päinvastaiseen, uuden elämän tekemiseen. Kutemajärvi on Kangas-niemellä sijaitseva järvi ja sen rannalla oleva suurehko kylä. Paikkaa on nimitetty myös Naimajärveksi. Kylä on

yrittänyt hyödyntää nimeään järjestämällä seksifestivaaleja, mutta viime aikoina toiminta on tainnut hiipua.

Suomen kansa on kyllä kiitettävästi käyttänyt sukupuoleen liittyviä sanoja paikannimissä. Väitetään, että Siilinjärven aiempi kansanomainen nimi olisi ollut Siitinjärvi. En löytänyt pienellä hakemisella asialle mitään vahvistusta; koko juttu taitaa olla urbaanilegendaa. Vaalan kunnasta Oulujärven suunnasta löytyy kuitenkin Ala-Mulkku, Keski-Mulkku ja Ylä-Mulkku. Kivesjärvi-niminen kylä ja järvi ovat puolestaan Paltamossa.

Naisten elimet eivät jää yhtään jälkeen paikannimissä, esim. Tissinpohja on Heinolassa. Vittulanjänkkä on Pajalassa Ruotsin puolella, mutta Suomessa tätä v-sanaa on käytetty nimeämään sen seitsemää ojaa, lampea, suota ja aapaa. En kehtaa niitä tässä luetella, kun nimiä on virallisissa kartoissakin ym. siistitty.

Muitakin alatyylisiä paikannimiä löytyy yllin kyllin vitsipalstojen täytteeksi: Homeperseensuo (Haminan lähellä), Kusipää (Pomovaaran huippu Muoniosta itään), Peräsuolijoki (Tervola), Paska-Avenue (Karstula), Saaranpaskantamasaari (Onkamojärvi, Salla), Ala-Lemu (Kaarina), Pieru (Hämeenlinna, Vakavesi) jne. Nämä ovat oikeita nimiä – lisäksi on paljon irvileukojen keksimiä epävirallisia nimityksiä.

Monet ihmiset harrastavat keräilyä: Joku kerää postimerkkejä, toinen kahvikuppeja, kolmas ompelukoneita, neljäs traktoreita ja maatalouskoneita jne. Näillä viimeksimainituilla harrastuksilla on se huono puoli, että säilytystilan tarve kasvaa nopeasti, kun harrastus etenee. Yksi erinomaisen vähän tilaa vievä keräilykohde ovat hauskojen tienviittojen kuvat. Valokuvat eivät paljoa tilaa vie, varsinkaan digitaalisessa muodossa. (Jotkut kyllä keräävät oikeita tienviittoja, mutta se on rikollista puuhaa.) Valokuvaharrastuksen ei suinkaan tarvitse rajoittua kotimaahan. Moni tienviitta voi jollain vieraalla kielellä olla ihan tavallinen, mutta näyttää suomeksi huvittavalta tai mielenkiintoiselta. Esim. Tukholmasta Södertäljen suuntaan ajettaessa tulee vastaan tienviitta ”Mörkö”. Toisaalta Suomessa on koko joukko ”ulko-maalaisia” paikkoja. Esim. Amerikka on useassakin kunnassa, Porista löytyy

jopa Perä-Amerikka. Tampereella on Amurin ja Petsamon kaupunginosat.

Joskus tienviitta ja joku muu rekvisiitta saattavat muodostaa hauskan yhdistelmän. Kerran erään puolueen vaalilauseena oli ”Kestävällä tiellä eteenpäin”. Mikäs siinä, mutta kannattiko tällainen plakaatti pystyttää sellaisen tienviitan juurelle, jossa luki ”Kaatopaikalle”? Entäpä tällainen keksitty esimerkki: Tuskinpa moni naisihminen haluaa poseerata Teuvalla sen tienviitan vieressä, jossa lukee ”Horo”.

Tähän juttuun tuli kirjoitettua niin paljon tuhmia sanoja, että taidan lähteä varmuuden vuoksi Livohkaan (se on kuulemma lomakeskus jossakinpäin Posiota).

— Tauno Perkiö —

KUN KANSA PANIIKKIIN MENI

Kuluneen kevään puheenaiheista tuskin mikään kiilaa huhtikuisten eduskuntavaalien edelle, mitä tulee lausuttujen ja kirjoitettujen sanojen määrään, tai puhtaaseen, järkiseikoista piittaamattomaan tunnekuuhuun. Jälkimmäisen suhteen vain jääkiekon maailmanmestaruus taisi ohikiitäväksi hetkeksi päästä melkein samoihin sfääreihin, mutta hieman liiallisuuksiin mennyttä juhlintaa kommentoitaessakin vetivät monet esiin niitä samoja pääsääntöisesti kielteisiä ajatuksia

Suomesta, suomalaisista ja suomalaisuudesta, joita he olivat julistaneet politiikasta puhuessaan. Oikeastaan jopa minulle – joka en varsinaisesti koskaan ole kaihtanut poliittisia juttuja – olisi helpotus sivuuttaa koko puhki kaluttu aihe ja kirjoittaa jostain aivan muusta, mutta jollain tavalla se on vain liian merkittävä, jotta sen voisi antaa olla kokonaan pöyhimättä. Sitä paitsi se tarjoaa hyvän lähtökohdan erään mielenkiintoisen ilmiön

tarkastelemiseen. Siitä ilmiöstä kerron seuraavassa enemmän.

Erinäiset sosiologit käyttävät nimitystä moraalipaniikki tilasta, johon ihmisyhteisö voi joutua, kun se tuntee jonkin tärkeän arvonsa olevan uhattuna. Uhan tuottaa jotain paheksuttavaa tai epämääräistä edustava ryhmä, joka muodostuu muille inhon ja vihan kohteeksi ja samalla saa nämä yhdistymään kyseistä ryhmää vastaan. Termin loppuosa ”paniikki” viittaa siihen, että reaktio on tosiasioihin nähden suhteettoman raju ja irrationaalinen, ja sen aikana voi tapahtua räikeitä väkivallantekoja. Moraalipaniikki voi kehittyä nopeasti ja laantua yhtä pian, kun ihmisten huomio kiinnittyy taas johonkin muuhun.

Vaikka moraalipaniikin käsitettä on kritisoitu – esimerkiksi vetoamalla siihen, ettei aina ole mahdollista sanoa yksiselitteisesti, millainen reaktio on suhteettoman ja millainen kohtuullisen voimakas johonkin tiettyyn asiaan – se joka tapauksessa vaikuttaa arkijärjellä pohdiskeltuna mielekkäältä ajatukselta. Historiassa on runsain mitoin tapauksia, jotka on helppo tulkita moraalipaniikeiksi, kuten useimmat vainot. Vainottu ihmisryhmä on muuttunut moraalipaniikki-termin käyttöön ottajana pidetyn tutkija *Stanley Cohenin* sanoin kansanpaholaisiksi tai kansanvihollisiksi (*folk devils*), lähes epäinhimilliseksi pahaksi, jota muut ovat nousseet torjumaan huolestuneina

siitä, mitä yhteiskunnalle voisi tapahtua, ellei mitään tehdä.

Erinäiset pitkin maailmaa käydyt noitajahdit käyvät hyvin malliksi moraalipaniikista. Noitien uskottiin olevan liitossa itsensä paholaisen kanssa ja levittävän kaikenlaista pahuutta ympärilleen, joten noidat tai noidiksi epäilty oli pikimiten päästettävä päiviltä. Antiikin Roomassa kristittyjen vainoja perusteltiin ajoittain muun muassa sillä, että kristittyjen kerrottiin uhraavan salaisissa menoissaan pikkulapsia; sinänsä ironisesti samantapaisia väitteitä esitettiin eräissä kristillisissä maissa myöhempien juutalaisvainojen yhteydessä, vaikkakin tällöin väitettyinä uhraajina olivat tietysti juutalaiset.

Pienten lasten suojeleminen on, ymmärrettävästi, voimakas kimmoke hyvin radikaaleillekin teoille. Ei ole kovin yllättävää, että pari–kolmekymmentä vuotta sitten kohun aiheeksi nousseeseen saatananpalvontaan liitettiin myös lasten rituaalimurhat, vaikkakaan todellisista lapsimurhista saatananpalvonnan menoissa ei (minun tietääkseni) ole olemassa kiistatonta näyttöä. Aikuisiin hieman tämäntapaisia rikoksia sen sijaan lienee muutamia kohdistunut. Sensaatiomaisia juttuja oli joka tapauksessa liikkeellä, myös Suomessa; omakohtaisesti muistelen satanistien touhujen joskus tulleen kauhistelun aiheeksi koulussa uskonnontunneilla, kun olin yläasteella. Mustat messut ovat nykyisin menneet

kammoksunnan kohteena jonkin verran pois muodista, mutta nyt lapsia uhkaavat ihmisten ajatuksissa pedofiilit, monelle varmasti vielä saatananpalvojiakin vastenmielisempi porukka.

Ei sillä, etteikö pedofiilejä ja näyttöä heidän iljettävistä rikoksistaan olisi olemassa: molemmat ovat aivan varmasti todellisia. On täysin tervettä haluta, että tällaiset ihmiset tehdään harmittomiksi, joko telkien taakse laittamalla tai muuten. Moraalipaniikiksi vastareaktio muuttuu kuitenkin silloin, kun pedofiilejä aletaan nähdä kaikkialla, samoin kuin noitia joskus ennen. Joitain vuosia sitten Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa levisi uskomus, että pedofiilit (jotka muuten eräissä tapauksissa olivat tarinan mukaan kaiken lisäksi saatananpalvoja!) olivat soluttautuneet päiväkoteihin ja esikouluihin saalistaakseen niissä lapsia. Seurasi useita tapauksia, joissa tällaisessa paikassa työskentelevää ihmistä alettiin epäillä perusteettomasti ja sitten tutkia poliisivoimin. Johdateltujen lapsitodistajien kuulustelut toivat päivänvaloon yhä pöyristyttävämpiä seikkoja, ja yhä uusia ihmisiä joutui epäilyksen alaisiksi, kunnes lopulta syytetyt yleensä onnistuivat todistamaan syyttömyytensä tai koko juttu kuivui kasaan paljastuttuaan ylikierroksilla käyvän mielikuvituksen tuotteeksi. Yhtäläisyyksiä menneisyyden noitavainoihin on mahdoton olla huomaamatta, jos nyt jätetään kuolemantuomioiden suruton

jakeleminen pois laskuista. Pelkkä vihjaus tai epäily siitä, että jollakulla on pedofiilisiä taipumuksia, voi edelleen tuhota ihmisen koko elämän täydellisesti.

Moraalipaniikki on kansankiihottajan tyypillinen työkalu, eivätkä niinsanotut vastuulliset poliitikotkaan aina malta pidättäytyä sen käytöstä. Vaikka varsinaiset diktatuurit jätettäisiin tykkänään tarkastelun ulkopuolelle ja keskityttäisiin vain demokraattisiin maihin, riittää esimerkkejä silti. Hakematta mieleen tulee USA:ssa 1940-luvun lopussa ja 1950-luvulla voimissaan ollut kommunismin pelko ja mccarthyismi, joka johti monenlaisiin ylilyönteihin. Yhä edelleen monella tuntuu olevan kiusaus kokeilla, missä sopivuuden rajat kulkevat, kun poliittista vastapuolta demonisoidaan.

Politiikkaa sivuavista paholaiskuvista on nykyään länsimaissa, eritoten Euroopassa, yksi ylitse muiden: rasisti. Pedofiilien ja saatananpalvojen tavoin rasisteja on todella olemassa, mutta myös rasismin ympärille voi perustellusti todeta syntyneen hysteerisiin mittoihin yltyneen moraalipaniikkimyllätyksen, jonka kosketus arkielämään ja -järkeen alkaa olla hyvin vähäinen. Jos rasismin aktiivisia vastustajia on uskomisen, meillä on ainakin ikä-, piilo- ja systemaattista rasismia, islamofobiaa ynnä muuta, ja sitä löytyy ihan mistä vain. Itse asiassa koko sana ”rasismi” on niin käytössä kulunut, että sen ilmaisuvoima on käynyt heikoksi.

Vuosi vuodelta käy yhä vaikeammaksi tietää, *mitä* rasismi tarkkaan ottaen kenellekin tarkoittaa. Se on jotain ikävää, mitä pitää vastustaa, mutta yhtään tuon tarkemmin sitä alkaa pian olla mahdoton määritellä.

Vaikka kaikki sosiologian asiantuntijat eivät kenties hyväksyisi Suomen sisäpolitiikassa tällä hetkellä vallitsevan tilanteen nimittämistä moraalipaniikiksi aivan oikeaoppisena termin käyttönä, allekirjoittanut maallikkona uskaltanut silti tekemään niin. Meikäläisellä puoluekartalla synkkää, torjuttavaa pahuutta edustaa varsin monelle Perussuomalaiset, puolue, joka on alusta asti rakentanut imagonsa paljolti värikkäiden persoonallisuuksien ja nasevien, kansaan uppoavien lausuntojen pohjalle. Sen ja sen ideologian vihaamista jotkut ihmiset tuntuvat pitävän suorastaan elämäntehtävänä. Kyseinen viha saa välillä muotoja, jotka vähintään tuovat moraalipaniikin mieleen vähän objektiivisemmallekin tarkkailijalle.

Vaikka panikoinnin ilmenemistavat olisivat joskus käsittämättömiä, perimmäiset syyt tuskin sitä ovat. Oikeistopopulististen puolueiden nousuja oli nähty Euroopassa jo ennen vuosituhannen vaihdetta, eikä varmaankaan kovin moni siististä konsensuksesta pitävä päättäjähallinnut nähdä samaa täällä. Moisesta saattaisi olla kaikenlaisia hankalia seurauksia, totuttujen kuvioiden sotkeutumista. Jos tahtoo olla äskeistä vähemmän kyyninen, voi lisäksi

ajatella, että jotkut ihmiset pelkäsivät (ja pelkäävät) vilpittömästi rasismin ja muukalaisvihan nousua eurooppalaisen mallin mukaan – ainakin sen jälkeen, kun he onnistuivat vakuuttamaan itselleen, että pelkoon on aihetta. Joka tapauksessa on varmasti helpompi vakuuttua minkä hyvänsä poliittisen liikkeen rassistisuudesta kuin satanistispedofiilisyydestä, erityisesti kun rasismin nykyisin hyvin joustavaksi käynyt määrittely pidetään mielessä.

Niinpä valtamedia, kärkijoukkonaan Helsingin Sanomat ja Yleisradio, teki monen vuoden ajan ahkerasti töitä levittäessään kuvaa eduskunnassa toisinaan häiriköivistä syrjäytyneistä, sivistymättömistä ja umpimielisistä natseista, jotka tosin olivat enimmäkseen harmittomia ja huvittavia mutta arvaamaton uhka, jos he jonain päivänä pääsisivät valtaan. Näin alettiin loppujen lopuksi luoda mörköä, Cohenin kuvaamaa kansanpaholaishahmoa, kaikkien itseään sivistyneenä ja oikeamielisenä pitävien suomalaisten vihattavaksi. Persujen (käytän välillä tätä lyhyttä ja iskevää lempinimeä, vaikkeivät kaikki siitä pidäkään) mollaaminen kiihtyi ennestään vuoden 2007 kunnallisvaalien jälkeen, jolloin alkoi näyttää siltä, että puolueesta olisikin yllättäen tulossa oikea voimatekijä. Kommentit pysyivät vielä enimmäkseen ivallisina, vaikka niihin jo sekoittui hieman pelkoa tulevasta. Monia alkoi tosissaan arveluttaa, mitä tapahtuisi, jos ”rasistit” onnistuisivat tarraamaan vallan kahvaan kiinni. Mörkö oli näin alkanut elää omaa

elämäänsä. Kun sitten viime eduskuntavaalien tulokset saatiin tietoon, se pääsi toden teolla irralleen.

Sanomalehdet täyttyivät tuossa tuokiossa katkerista, usein suoranaiseen naurettavuuteen ja typeryyteen sortuvista vuodatuksista, joissa ihmeteltiin, miten näin saattoi demokratiassa käydä ja kuka kantaisi vastuun. Kauhisteltiin, mitä meistä ajateltaisiin nyt ulkomailla, pantaisiinko rajat tykkäänä kiinni ja miten kävisi sen tai tämän sopimuksen, lain ja käytännön. Alettaisiinko seksuaalivähemmistöjä ja maahanmuuttajia vainota? Lehtien lisäksi ns. sosiaalista mediaa (eli Internetin erinäisiä kirjoittelu- ja profiilipalstoja) ajoittain seuranneena olen saanut sen käsityksen, että muutamat ihmiset puolittain uskoivat jonkinlaisen natsien SA:n tapaisen kaartin tulevan noutamaan heidät rakenteilla oleville keskitysleireille päivänä minä hyvänsä. Hannibal ei ollut enää porteilla, vaan suorastaan sisällä kaupungissa.

Seuraavina viikkoina meteli laantui vain vähän, eikä ihme: maan poliittinen tilanne oli joka tapauksessa muuttunut, eikä siihen suuntaan, mihin monet äänensä helposti kuuluviin saavat ihmiset olivat sen toivoneet muuttuvan. Taistelussa pahaa vastaan tarkoitus pyhittää jälleen keinot, ainakin jos lehtikirjoittelun määrästä (suunnattoman paljon) ja ennen muuta laadusta (suuri osa tökeröä roskaa) voi mitään päätellä. Oman linjansa ja päänsä pitäneet persut, joita ei totuuden

nimessä voi toki pitää aivan yksinomaan puolustuskyvyttöminä uhreina, istuvat yhä kansanpaholaisen rooliin erityisesti monen moderniin vasemmistolaisuuteen vetoa tuntevan ihmisen mielessä, vaikkakin puolueen 20 prosentin tuntumaan kohonnut kannatus tuppaa syömään pohjaa yhdeltä moraalipaniikin pääedellytykseltä, nimittäin suuren enemmistön ja pienen vähemmistön vastakkainasettelulta.

Perussuomalaisten ei olisi enää helppo irtautua kerran saamastaan julkisuuskuvasta, vaikka he pyrkisivät siihen kuinka aktiivisesti. Lopun edestä asiasta pitävät huolen heidän vastustajansa. Näiden kannalta on kaikin puolin edullista leimata Perussuomalaiset niin synkäksi ilmestykseksi kuin mahdollista, junttiuden, tyhmyyden, suvaitsemattomuuden ja ennakkoluuloisuuden linnakkeeksi. Tällaisen vihollisenhan muuten jokainen poliittinen liike mieluusti tarvitsee. On helppo tiivistää rivinsä ja houkutella uusia ihmisiä mukaan omaan joukkoonsa, jos voi sanoa: ”Ettehan te halua olla niin kuin *nuo* tuolla!” Oman porukan suuriakaan puutteita ja möhlyksiä ei tarvitse paljon selitellä; uusi iloinen käännyttäminen tietää, että hän on kaikesta huolimatta sillä ”parempien” ihmisten puolella, hyvyyden puolella pahaa vastaan. Hän on tarpeellinen ja hänen puolueensa on tarpeellinen koko maailmalle, joka tuppaa olemaan kovin mustavalkoinen hänen silmillään tarkasteltuna.

Moraalipaniikin lietsomisen hintana on vääjäämättä, että totuudesta tulee toisarvoinen ja keskustelusta vastakkain huutamista. Tietysti se voi olla myös omalle asialle hyväksi, erityisesti jos sitä puoltavat argumentit ja opit ovat kovin huteralla pohjalla. Paniikki on kuten todettu irrationaalinen tila, jossa ratkaisevat ainoastaan mielikuvat ja pelot. Se on hyödyntäjälleen samanlainen luonnonilmiö kuin tuli: toisinaan hyvä renki, mutta aina huono isäntä. Kerran valloilleen päästyään se voi asettua parin turhan oikeudenkäynnin jälkeen, tai sitten se voi hävittää kokonaisen maanosan.

Ihminen tuskin pääsee koskaan paniikkiinmenostaan eroon. Ehkä on niin, että kauan sen jälkeen, kun Suomen tämänvuotiset eduskuntavaalit – ja ehkä koko Suomi – on häipynyt

historian unohdukseen, tulevaisuuden ihmiset yhä nousevat silloin tällöin aivan käsittämättömällä vimmallalla takajaloilleen ja alkavat viritellä nuotioita lajitovereidensa grillaamista varten jonkin ”oikean asian” nimissä, mikä ikinä se sitten sattuu kulloinkin olemaan. Silloin joudutaan taas elämään sellaista aikaa, jolle on omistettu useita sivuja historiankirjassa.

Tällä puheella jättäkäämme nämä synkänpuoleiset asiat ja nauttikaamme tulossa olevasta kesästä kukin parhaan taitomme ja halumme mukaan. Satoi tai paistoi, minä toivotan osaltani lukijoille kaikin puolin moraalipaniikitonta kesää 2011. Ei hätäännytä turhan päiten, vai kuinka?

— *Miikka Paassilta* —

QATARIN MM-KISAT

Kansainvälinen jalkapalloliitto FIFA päätti kokouksessaan joulukuussa 2010 tulevien MM-kisojen pitopaikoista. Vuoden 2018 kisat myönnettiin Venäjälle. Mainio valinta: vahva jalkapallokulttuuri, valmiit kisapaikat ja valtiovallan vahva sitoutuminen takaavat kisojen onnistumisen.

Seuraavat, vuoden 2022 menivät Qatarille. Jos Etelämannerta ei oteta lukuun, vaikea kuvitella maapallolta huonompaa kisapaikkaa. Lämpömittari kipuaa Qatarissa ajoittain yli 50 asteen.

Ongelma aiotaan ratkaista rakentamalla ilmastoituja stadioneja. Kolme kenttää kunnostetaan, kokonaan uusia areenoja tulee yhdeksän. Miljoonan asukkaan emiirikunta ei moisia rakennelmia enää kisojen jälkeen tarvitse. Rakennukset onkin tarkoitus purkaa heti kisojen jälkeen. Odotettavissa on siis myös hölmöilyn MM-kisat.

Sanotaan, että vaikka demokratia ei ehkä milloinkaan johda parhaaseen lopputulokseen, pahin ainakin vältetään. Helppo onkin arvata, että Qatar on itsevaltainen diktatuuri. Valta

on Al Thani -sukuun kuuluvalla sheikillä. Toki vallasta kamppaillaan, mutta vain sukulaisten kesken.

Kisapaikan valinta osoittaa täydellistä piittaamattomuutta niin ympäristönäkökulmista kuin ihmisoikeuksista. Kansalaisjärjestöiltä on siis lupa odottaa FIFA:n vastaisia protesteja. Pallon voisi heittää erityisesti Greenpeacele. Järjestön strategiana on järjestää näyttäviä mediatempauksia havaitsemistaan epäkohdista. Kohteeksi on valikoitunut liki pelkästään ydinvoima. Tämä on synnyttänyt sitkeitä huhuja järjestön rahoituksesta ja tarkoituksista. Rahoittaako järjestöä todellisuudessa öljyteollisuus? Ajetaanko öljyntuottajamaiden agenda? Ovatko Greenpeacen jäsenet hyväksikäytettyjä hölmöjä? Nyt on siis oiva tilaisuus puhdistaa järjestön maine.

Kisojen myöntäminen Qatarille herätti sydämessäni lymyilevän paatuneen sionistin. Vuonna 1947 YK jakoi Palestiinan juutalaisten ja arabien

kesken. Jako ei arabeille kelvannut. Syttyi sota, joka päättyi juutalaisten voittoon. Syntyi nykyinen Israelin valtio. Valtio sittemmin puolustanut olemassaoloaan kolmessa sodassa naapureitaan vastaan. Israelin itsenäistymisen myötä alueelta joutui pakenemaan noin 700 000 ihmistä.

Tämä kaikki on varmasti yleisessä tiedossa ja sen ääneen lausuminen on poliittisesti korrektia. Sen sijaan paljon ei puhuta siitä, että arabimaista pakeni ja muutti itse asiassa suurempi määrä juutalaisia Israeliin. Nämä ihmiset maa asutti vähin äänin ja suurin kustannuksin. Sen jälkeenkin maahan on muuttanut suuret määrät ihmisiä lähinnä entisen Neuvostoliiton alueelta, mutta myös esimerkiksi Etiopiasta. Tästä näkökulmasta mitään ”palestiinalaiskysymystä” ei ole olemassakaan. Maatahan arabeilla on ja rahaakin aivan tarpeeksi. Senhän Qatarin MM-kisat osoittavat. Puuttuu vain poliittista tahtoa.

— *Markku Perkiö* —

RUUSUJEN TALVEHTIMINEN

Minulta kysytään todella usein, että eivätkö kaikki ruususi ole kuolleet kun on ollut kaksi niin kylmää talvea peräjälkeen?

No, minä sitten alan selostaa, että tulee varmasti talvivaurioita, jotka keväällä näkyvät mustuneina oksina. Leikkaan ne oksat pois, ja ruusu kasvattaa uudet versot ja jatkaa kasvuaan. Sen vuoden

kukinta kyllä voi jäädä laihaksi, tai voi olla, että ei tule yhtään kukkaa, jos lajike on sellainen, että se kukkii edellisen vuoden versoilla.

Mutta koska kaikki meidän pihamme ruusut ovat historiallisia ruusuja, ja olen ostanut vain omajuurisia yksilöitä, ruusu ei kuole vaikka paleltuisi maata myöden.

Kaiken kaikkiaan peli ei ole siis menetetty, vaikka vaurioita tulee.

Tässä kohtaa kysyjä katsoo minua hetken ja huokaa, että on se ruusu vaan niin arka kasvi Suomen ilmastoon.

Nämä kommentit kertovat minusta vain siitä ”hapatuksesta”, jota jaloruusujen kasvattaminen Suomessa on saanut aikaan. Koska ne ovatkin yleisesti ottaen liian arkoja tänne, eivätkä muutenkaan elä kovin montaa vuotta. Ihmiset ovat yksinkertaisesti lykänneet kaikki ruusut kategoriaan: arka, vaikea ja työläs.

Mutta totta on, että viime talvi oli varsin kova, vaikka lumipeitekin oli suojana. Ankarat pakkasjaksot olivat pitkiä. Sitä pidän suurimpana syynä siihen, että monet ruusut ovat kärsineet. Ryhmänä Gallicat eli ranskanruusut näyttävät menettäneen eniten oksia.

Ruusujen grand old lady *Pirjo Rautio* pitää ranskanruusuja hyvinä, kestävinä valintoina ja on hylännyt useimmat Albat eli neidonruusut ja Damaskonruusut liian talvenarkoina omaan puutarhaansa, joka on Klaukkalassa.

Meillä taas nämä ruusut ovat pärjänneet ranskanruusuja selvästi paremmin. Ehkä syynä on se, että Albat ja Damaskonruusut eivät kestä lämpötilan vaihteluita: suoja, pakkasta, jäätä ja lunta vuorotellen, mutta selviävät pakkastalvista paremmin kuin gallicat.

Tämän havainnointi voisi pitkällä aikavälillä ohjata ruusuhankintojani. Vaikka todellisuudessa Suomessa historiallisten ruusulajikkeiden tarjonta on sen verran kapea, että joudun nyt jo oikeastaan tyytymään siihen, mitä on tarjolla. Tietenkin, jos kävisi niin, että jonkun ryhmän ruusut paleltuisivat maahan asti vuosi vuoden jälkeen, ne täytyisi vaan uskaltaa hylätä ja hankkia tilalle kestävämpiä.

Sitten talvet ovat vaihdelleen niin valtavasti jo minunkin lyhyen ruusuharrastukseni aikana, että ehkä toisaalta on hyvä, että pihalla on paljon ruusuja eri ryhmistä. Isosta joukosta aina jotkut selviytyvät erilaisten ominaisuuksiensa ansiosta.

Se pitää vielä mainita, että onneksi olen hankkinut suurimmaksi osaksi lajikkeita, jotka eivät ole olleet moksiskaan viime talvesta. Ainuttakaan oksan kärkeä ei ole paleltunut! Jonkinlainen selviytymisihme sekin on.

Vaihtoehto suomalaisille ruusutaimistoille olisi tilata ruusuja Euroopasta; siellä valikoimat ovat aivan eri tasoa kuin meillä. Olen selvitellyt asiaa, ja jotkut taimistot on täytynyt hylätä jo sen vuoksi, että ne lähettävät taimia vain marras- ja maaliskuun välillä. Jos tilaisi, taimet pitäisi laittaa turveruukkuihin niin kauaksi, että ne voi istuttaa. Mihinkään niin vaivalloiseen en taas viitsi ruveta.

Suurin pulma on se, että eurooppalaiset taimet ovat aina vartettuja. Joku

ruusuharrastaja on sanonut, että vartetut taimet *saattavat* alkaa käyttäytyä omajuuristen tapaan, kun istuttaa ne niin syväälle, että vartekohta on n. 15 cm syvyydessä. Joku toinen taas pyöritteli päätään ja epäili kovasti tätä. Onnistumisen huomaisi siitä, että ruusut alkaisivat tehdä juurivesoja eikä perusrungon ”epäjaloja” versoja enää ilmestyisi.

Mutta jos tämä ei onnistuisi, kovan talven sattuessa kohdalle, vartettu

ruusu kuolisi, ja jäljelle jäisi vain perusrunko. Eli kävisi juuri niin kuin jaloruusuille tuppaa käymään.

Pitäisi ehkä vaan ottaa riski ja kokeilla itse. Viime talvet eivät vaan oikein innosta siihen. Joten tyydyn todennäköisesti siihen, mitä lähitaimistoilla on tarjolla, ja odottelen lempeämpiä talvia.

— *Marja Hiltunen* —

MIÄLIPIRE

Olekte tul funteranneks, et miälipire o aika tärkkiä asia nykymaailmas Semmossi löyty meilt jokaselt iha tiätämättäs. Jokasel o oma ajatukse kaikist asioist ja sit niit viäl kysellä ja kallupei tehrä ja tilastoira.

Mu miälipitteitte vaihto o kans hianomp nimi juarumisel ja sil kuulusal kaka puhumisel, se o niinko oikeutettu sit ja ja mikä etei, kyl miälipittei kiva o vaihta. Joskus niit voi vaihta vaik siit, olik se naapuri muija jo muuttan kirkonkylähä vai kumpa siit huushollist muutt, ja kumman kans lapse jäivä, tai olik se sen ja sen auto, ko siäl ojas ol katollas ja olik se sit men kotti, vai poliis viän putka. Siis se auto ajaja, ei auto ite tiätenkä.

Semmose miälipitte, mist varmimmi saa riira aikaseks jonku kans, käsittele esimerkiks uskonto tai politiikka. Niist o yleensä jokane jottai miält ja jos joku

sano, et et ei ol, ni ainaki se sit ensmäitteks suuttu ja repele pelihousus, jos joku muu sano jottai, jostai pualuest vaik.

Joku voi sit ol punane tai viherjäine, ei kasvoiltas, tai voi kasvoiltaski ol, mut ainaki pualuekannaltas. Punamullastakki puhuta, eikä sil tarkoteta mittä seinämaali, ko noit polittissi jutui, vaik mää en oikke eres lailles tiä, mitä se tarkotta, mut ole vaa kuul puhuttava semmosist ja lehres o lukenu . Puna-viherjäine voisis soppi paremmi, esimerkiks joulun se on hiano yhristelmä, mut semmosest politiikast en ol koska kuullu Taik mist sen tiätä, mink värine hallitus nykki sit loppuje lopuks tule, ko sitä aikas tosa reerata. Mitä jos keskusta on kerra sinine ja äsdeepee punane, ja Sinnemäe pualue viherjäine, ni sit ruatsalaise voisiva vaik ol kretuliinei ja persu ruskioi, se jollain taval tule miäle niinko tost nimest.

Mut ny lakatti politiikast ja mennä takas näihi miälipitteihi. Iha mist tahanas asiast voi ol jottai miält. Jonku miälest vaik kaurapuuro on paha ja joku taas syä sitä joka aamu oikke halul. Toine taas pistä sokeri kaffesses ja toise miälest se maistu kamalalt. Onk se sit sama ko makuasia? Niist ei voi kiistel, tai jonku miälest juur niist voiki ain kiistell, ja kiistellänki.

Niist kiistellä koton, työpaikal, tori pystykaffel, iha misä vaa sitä voi harrasta. Välil kiista voi sanno jopa kinaks ja jos se äity oikke pahaks, siit voi tull vaikk riita ja elinikkäne kisma ja mykkäkoulu.

Samalaise lapse leikki parhaite yhres, sanota, ja se pitäki jonku verra paikkas. Jos olla sama miält, ni pysytä sovus ja kaik mene hyvi. Siit onki vissi saanu alkus tommone uureaikkane termi ko jees-miäs, tai miksei nainenki, vaik jees-naine ei ol oikke niin luantevast sanot. Mikä se sit o? No se o semmone ihmine, ko o ain sama miält kaikkein kans, tai sit sen o pakko o sama miält, esimerkiks alaise täyty usseimmite ol sama miält ko pomonki, ettei tul ongelmi. Jos joku o tavallas niinko riippuvaine jostai toisest, ni sen o pakko sanno ai jees, jees tai joo joo, et rauha säily ja kaik mene hyvi.

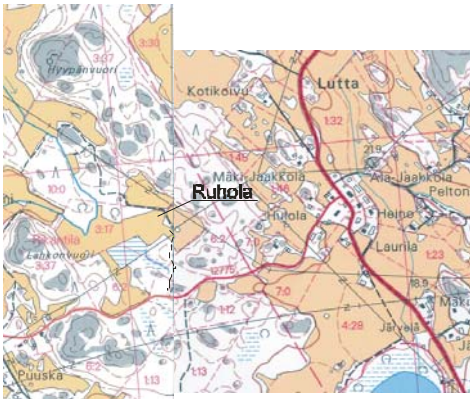
Saatta välil ol, et joku nainenki joutu sanoma sillai miähelles, ettei miäs ruppe mätkimä, tai jopa joku miäs voi ol taas vaimo tossu all, nii et täyty ai vaan myänttä kaikk. Kamala seki tiätyst o, josei uskal ikä sanno mittä vasta, tule siit estoi ja tiäs mitä traumoi. Se ny ei kyl haitta, jos eivä kaik miähe saa sanno ajatuksias äänehe, mut naiste tarttis kyl saad sanno. Kui ni. No siks, et naiste miälipitte o aika ussei paljon rakentavamppi ko miäste. Nyt te sanot, et naisil o ny jo ylivalta, ne määrä melkken kaike ja tahdoisiva määrät kaik lopukki asia. Pojistakki tule iha naismaissi, jos naise saa määrät, sano joku. No ei ol pelkko; kyl ne ain jostai niit miäsmäissi vaikuttei näyttävä saava. Autoil ne pela ja ihaile kaikki konei ja vehkei, vaik kui olis naissi kerhotätein ja päivähoitajin.

Mut viäl yks tärkki seikka. Miälipire täyty ain perustel. Se on tärkkiä juttu. Jos es ossa perustel, ei sil ol mittä virkka, mitäs väitä. Joku kyl koitta sanno, et asi o niiko mää sano, ja sit ko kysy, kui se sit nii oliko, ni se äsköne vaihtaki puheaihet. Ko ei se oikke itekkä tiä, kui se o just sitä miält. Semsen kans kinamine o paras lopetta heti alkkuhus, kiukkuseks siin vaa tule. Pitäkkön pääs.

— *Leena Falttu* —

RUOHOLA

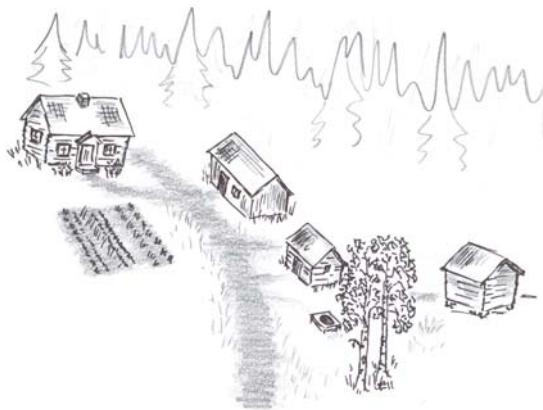
10.6.2011



Ruuhonen 23.10.2010



Hulolan vanha kuivuri



Ruoholan pihapiiri: vasemmalta tupa, navetta, sauna, kaivo ja riihi

Ruoholan paikka sijaitsee Rikantilan ja Lutan kylien rajamailla Rikantilan kylässä. Paikka liittyy Hulolan tilan maihin. Tilan nimi on karttaan merkitty Ruohola, mutta Hulolassa puhutaan Ruohosesta. Nimen oikeasta alkuperästä ei ole tällä hetkellä tietoa. Tilalle on kuljettu Rikantilan tieltä niin kuin kuljetaan edelleen.

Torppa on ilmeisesti rakennettu 1800-luvun lopussa Ruuskan torpaksi ja erotettu omaksi tilaksi. Torpassa ei ole asuttu kuin yhden sukupolven ajan.

Hulolan omistukseen tila tuli, kun Hulolan isäntä ja emäntä ostivat Ruuskan tilan ja myivät sen pikapuoliin pois, mutta jättivät Ruoholan tilan itselleen. Tilaan kuului peltoa reilut viisi hehtaaria ja vähän metsää.

Pihapiiriin ovat kuuluneet hirsirakenteiset tupa, savusauna ja riihi sekä lautarakenteinen navetta. Pihan laidassa on ollut myös pieni ryytimaa ja kaivo.

Elo tilalla ei ilmeisesti ole ollut ruusuista, koska viimeinen torpan isäntä oli sanonut, että hän ei paikkaa pitäisi vaikka saisi kaksi satoa vuodessa. Elämän vaikeuteen ovat voineet olla syynä esimerkiksi suopohjasta seuraava hallan arkuus. Elo torpassa on loppunut 1920-luvulla.

Tuvan hirret siirrettiin Lutan keskustaankuun rakennettuun Laineen kaupparakennukseen, jossa tällä hetkellä asuvat *Sirpa* ja *Matti Setälä*. Sauna siirtyi Auvin kylään ja riihestä rakennettiin viljan kuivuri Hulolan tilalle.

Tilalla asumisen merkkejä ei ole enää havaittavissa, mutta pihan ja nykyisen tien vieressä olevat koivut ovat kestäneet peltojen kunnostuksen.

Tiedot perustuvat Hulolan vanhanisännän *Olavi Katilan* muistitietoon.

— *Mauno Paassilta* —

Lompolossa tuulee

Tuuli.
Voimansa tunnossa.
Viilettää, viilentää.
Repii ja riuhtoo.
Raivoonsa räjähtää.
Myrskytuuli.

Metsän urku pauhaa.
Luonto saarnaa.
Menneestä muistuttaa.
Vinkkaa tulevaan.

Metsien mies.
Kuuntelee.
Myrskyn voimaa
arvailee.
Ei pelkoa.
Ei huolta.
Vain tuuli.
Pieni puhuri.
Kohta jo tyyntyy.

Tuvan turvassa.
Hiljaisuus korvissa.
Oven takana.
Vaimea ujellus.
Takan loimussa.
Lämpö iholla.
Raukeana.
Näkee kirkkauden.
Ikimetsän rauhan.

Metsien mies.

— *Kastehelm* —